

Siniša Brlas
Miroslav Venus

PROGRAM

„Kako ne prokockati mladost i budućnost”

(provedba u 2025. godini)

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok”
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravstva

Naziv programa:

„Kako ne prokockati mladost i budućnost“

Provoditelj:

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Partneri:

Udruženje klubova liječenih alkoholičara Slatina, Udruženje klubova liječenih alkoholičara „Virovitica“, Klub liječenih alkoholičara Pitomača

Suradnici:

odgojno-obrazovne ustanove u Virovitičko-podravskoj županiji, Veleučilište u Virovitici, stručnjaci pojedinci

Program se provodi uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske

Vrijeme provedbe prvog dijela programa:

od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine
(program se provodi od 2024. do 2026. godine)

Pripremili:

Siniša Brlas, prof. psih. i spec. klin. psih. (voditelj programa)
prim. dr. sc. Miroslav dr. Venus (za nakladnika)

Nakladnik:

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Stručni recenzent:

prof. dr. sc. Josip Burušić

Lektorica:

Nikolina Ljekaj, mag. philol. croat.

Virovitica, prosinac 2025.

Ministarstvo
zdravstva

Publikacija je tiskana uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske u okviru programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“.
Ministarstvo zdravstva ne odgovara za sadržaj materijala.

Ciljevi programa

Globalni cilj:

Osnaženi samozaštitni kapaciteti mladih u Virovitičko-podravskoj županiji u prevenciji ovisnosti i ponašajnih ovisnosti i afirmaciji zdravlja te osnaženi kapaciteti indicirane prevencije ponašajnih ovisnosti.

Specifični ciljevi:

1. Mladi specifično educirani o rizicima prekomjernog vremena u virtualnom prostoru, igranja igara na sreću i kockanja na ponašanje te o povezanosti kockanja i razvoja ovisnosti
2. Mladi osnaženi i motivirani u samozaštitnim ponašanjima osvješćivanjem rizika od igara na sreću i podrškom u samokontroli usmjerenoj izbjegavanju rizika od kockanja i prekomjernog igranja videoigara
3. Osnažena indicirana prevencija problematičnog i patološkog kockanja osnivanjem Kluba liječenih ovisnika o kocki
4. Osnažena međusektorska suradnja u prevenciji i suzbijanju ovisnosti između zdravstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova te organizacija civilnog društva u Virovitičko-podravskoj županiji
5. Mobilizirani lokalni resursi kako bi se povećala svijest o važnosti očuvanja zdravlja
6. Mladi motivirani volontirati i afirmirati zdrave životne stilove kvalitetnijim pristupom organizaciji slobodnog vremena odabirom socijalno prihvatljivih i njihovoj dobi primjerenih sadržaja u slobodno vrijeme

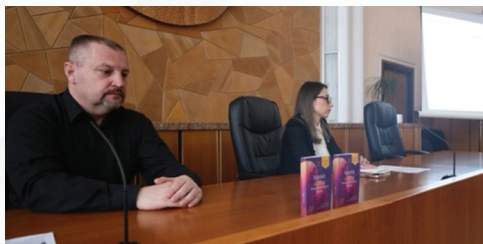
Tijek provedbe aktivnosti

Siječanj 2025.

- Objavljena vijest o uspješno završenoj prvoj godini programa

- Poslan godišnji izvještaj o prvoj godini programa
- Školama uručeno te učenicima i studentima podijeljeno 16. izdanje vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

- Priprema i dostava provoditeljima aktivnosti evaluacijskih materijala za praćenje procesa i ishoda preventivnih aktivnosti
- Započela provedba edukacije učenika u osnovnim i srednjim školama

22. siječnja 2025. godine profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podavske županije, održao je interaktivno predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica. Ovo je predavanje označilo početak sustavne edukacije učenika u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji u okviru novog preventivnog programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“. Uslijedila su potom i ostala predavanja u srednjim školama.

- **Započela koordinacija voditelja školskih preventivnih programa za provedbu preventivnih aktivnosti među mladima**

U zgradi Virovitičko-podravske županije 24. siječnja 2025. godine održan je sastanak s voditeljima školskih preventivnih programa kako bi se koordinirala provedba aktivnosti u školama.

- **Započela koordinacija partnera za aktivnosti u zajednici**

Travanj 2025.

- **Škole stvaraju dodanu vrijednost programu**

Primjer dolazi iz Osnovne škole Suhopolje, u kojoj su učenici, uz koordinaciju stručnjaka iz škole, kreirali i vlastitu publikaciju, koja je time postala dodana vrijednost ovome programu. Ispod se nalaze naslovnica i prva stranica njihove publikacije:

- **Škole iz susjednih županija pokazuju interes za program**

8. travnja 2025. godine u Osnovnoj školi prof. Franje Viktora Šignjara Virje u Koprivničko-križevačkoj županiji profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, održao je ogledno predavanje „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike osmoga razreda ove škole. Ovo je predavanje

istovjetno edukaciji učenika koja se provodi u okviru ovoga programa u školama u Virovitičko-podravskoj županiji.

Svibanj 2025.

- **Završena provedba edukacije učenika u osnovnim i srednjim školama u nastavnoj godini 2024./2025.**

20. svibnja 2025. godine profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije Siniša Brlas, voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, održao je interaktivno predavanje pod nazivom „Kockanje i videoigre - opasnost skrivena u zabavi“ za učenike drugoga razreda Strukovne škole Virovitica. Ovo je predavanje označilo završetak edukacije učenika u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji u okviru novog preventivnog programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ u ovoj nastavnoj godini, započete 22. siječnja 2025. godine.

Siječanj - rujan 2025.

- **Supervizija i evaluacija provedenih aktivnosti u školama i zajednici**

Srpanj 2025.

- **Pisanje i dostava polugodišnjeg izvješća o programu**

Kolovoz - rujan 2025.

- **Statistička obrada evaluacije procesa i ishoda preventivnih aktivnosti u školama u školskoj godini 2024./2025.**

Listopad 2025.

- **Nabava informatičke opreme za provedbu statističke analize provedenih aktivnosti u programu**
- **Objavljen javni poziv za sudjelovanjem u izradi 17. izmijenjenog i dopunjenog izdanja vodiča o slobodnom vremenu mladih „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije javnim je pozivom 22. listopada 2025. godine pozvao zainteresiranu javnost (pojedince, udruge i ustanove) da svojim prijedlozima doprinesu 17. izdanju vodiča. Svi zainteresirani pozvani su pregledati posljednje (prošlogodišnje)

izdanje vodiča, dostupno na www.zzjvzp.hr, te svoje prijedloge sa izmjenama i dopunama u tekstualnom i slikovnom obliku (što kraći opis aktivnosti, kontakti te jedna ili dvije fotografije aktivnosti) dostaviti na adresu elektroničke pošte: iskoristidanuvpz@zzjvzp.hr. Krajnji rok za dostavu prijedloga bio je 31. listopada 2025. godine. Urednici publikacije nakon toga su odlučivali o primjerenosti uvrštavanja sadržaja u vodič.

Studeni 2025.

- **Ažuriranje, lektura i stručna recenzija 17. izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

U ažuriranju vodiča nakon prikupljenih podataka sudjeluju volonteri (učenici) i zainteresirana javnost koja je bila pozvana na sudjelovanje javnim pozivom u medijima te urednici (pedagoginja, psiholog i liječnik epidemiolog). Vodič je po ažuriranju recenzirao sveučilišni profesor iz područja društvenih znanosti, a lektorirala ga je stručnjakinja za hrvatski jezik.

- **Grafičko oblikovanje i priprema za tisak 17. izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

Prosinac 2025.

- **Tisak 17. izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

Vodič je u tiskanom obliku namijenjen učenicima 7. razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji te studentima prve godine Veleučilišta u Virovitici, a svima ostalima dostupan je u elektroničkom obliku.

- **Evaluacijska analiza procesa i ishoda druge godine provedbe programa**

Rezultati evaluacijske analize prikazani su dalje u ovoj publikaciji u poglavlju o evaluaciji.

- **Vanjska evaluacija programa**

Vanjsku je evaluaciju provodio, kao i prethodnih godina, sveučilišni profesor, stručnjak za metodologiju društvenih i srodnih istraživanja i projekata iz Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu.

- **Izrada završne publikacije o drugoj godini provedbe programa (pisanje, lektoriranje i recenziranje publikacije te grafičko oblikovanje i tisak)**

Na kraju provedbe aktivnosti u programu za 2025. godinu izrađena je ova završna publikacija o programu. Podaci o autorima, recenzentu i lektorici nalaze se u impresumu publikacije.

Evaluacija i supervizija aktivnosti

Supervizija je provedena od strane provoditelja, a evaluacija je imala ove oblike:

1. Evaluacija edukacije učenika

1 a Podaci o provedenoj edukaciji učenika:

Broj škola: 22

Školska godina: 2024./2025.

Broj obuhvaćenih razrednih odjela: 101

Broj učenika sudionika edukacije (ukupno): 1404

Oblici i broj edukacija:

- a. predavanje - broj održanih predavanja: 53
- b. radionica - broj održanih radionica: 66
- c. diskusija/rasprava/parlaonica i slični oblici - broj održanih aktivnosti: 3
- d. edukacija na daljinu/webinar i slični oblici korištenjem interneta - broj edukacija: 1
- e. ostalo (navesti oblike aktivnosti i njihov broj): 1 (upitnici)

1 b Korigirana srednja vrijednost procjena učenika:

	Mkor
Organizacija edukacije u školi	4,04
Količina dobivenih informacija u edukaciji	4,03
Razumljivost predavača	4,21
Zanimljivost predavača	3,89
Korisnost saznanja dobivenih u edukaciji za učenike	3,98

2. Unutarnja sumativna analiza

2 a Procjena općenitog zadovoljstva sudjelovanjem u programu (srednja vrijednost procjena na navedenoj skali procjene):

1-----2-----3-----4-----5

uopće nisam zadovoljna/zadovoljan

u potpunosti sam zadovoljna/zadovoljan

M = 4,4 (N=15)

2 b Procjene po elementima na skali od 1 do 5 ocjenama kao u školi (srednja vrijednost procjena, N=22):

	M
Suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo (provoditeljem programa)	4,86
Moj osobni doprinos ciljevima programa	4,55
Motivacija učenika za sudjelovanjem u aktivnostima	4,0
Korist od iskustva u provedbi programa za moj rad na prevenciji	4,65

2 c Mišljenje sudionika o tome da li bi bilo korisno nastaviti i osnažiti međusektorsku suradnju u prevenciji i ostalih rizičnih ponašanja mladih?

- a. da, sigurno bi bilo korisno (100%)
- b. možda bi bilo korisno
- c. ne, to ne bi bilo korisno

3. Vanjska evaluacija aktivnosti u drugoj godini provedbe programa

Evaluacijsko izvješće uvažavajući dobre evaluacijske prakse na tragu je ranijih načina strukturiranja evaluacijskih izvješća kada je riječ o prošlogodišnjoj provedbi istog programa, ali i kada je riječ o sličnim programima Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, strukturirano na istovjetan način. Shodno usvojenom temeljnom evaluacijskom pristupu, provedene programske aktivnosti evaluiraju se kroz: a) evaluaciju ključnih aktivnosti projekta, b) sagledavanje i evaluaciju dosegnutih projektnih ishoda kao oblika dosezanja postavljenih ciljeva, c) evaluaciju ostvarenih aktivnosti u kontekstu očekivanog poboljšanja kapaciteta nositelja i ključnih dionika te d) formuliranje zaključnog općeg evaluacijskog mišljenja.

Odvijanje programskih aktivnosti u 2025. godini slijedilo je radni plan projekta, a nositelj je u projektnoj godini ispunio aktivnosti postavljene radnim planom. (...) U ovoj godini pojačani su ciljevi koji se odnose na utjecaj programskih aktivnosti na kapacitet nositelja programa. Program „Kako ne prokockati

mladost i budućnost“ (...) postaje sve vidljiviji i potvrđuje odlučnost nositelja u provedbi temeljnih djelatnosti Zavoda. Uz druge vrste programskih aktivnosti, ovaj program je dodatno potvrdio kontinuitet Zavoda u organizaciji i provedbi ranijih vrlo zapaženih, znanstveno i stručno relevantnih programskih i projektnih djelatnosti. Također, njime je osigurana sadašnja i buduća planirana suradnja Zavoda s nizom ustanova i stručnjaka u području zaštite i prevencije zdravlja u lokalnoj zajednici, što spada u neke od temeljnih djelatnosti Zavoda kao integrirajuće ustanove unutar Virovitičko-podravske županije. I na kraju, iznimno važno, programom je osigurana sustavnost aktivnosti jer su sve aktivnosti koje su navedene kroz opći i šest specifičnih ciljeva, predviđene za provedbu kroz dulji niz godina. Tijekom 2025. godine pokazalo se da Zavod osnažuje vlastite kapacitete u provedbi ovakvih višegodišnjih projekata.

Sagledavajući i vrednujući sve dostupne informacije o organizaciji i provedbi programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost“, čiji je nositelj Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, a koji se provodi i uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, moguće je zaključiti da je program i u drugoj godini provedbe ostvario postavljeni godišnji radni plan te dosegno predviđene kumulativne ciljeve kao dio ukupnih trogodišnjih aktivnosti ovog programa.

Zagreb, 28. studenoga 2025.

prof. dr. sc. Josip Burušić

Aktivnosti partnera

Aktivnosti partnerskih organizacija u ovom izvještajnom razdoblju osnažile su lokalnu umreženost civilnog i zdravstvenog sektora kao nužne pretpostavke partnerskog odnosa u provedbi programiranih aktivnosti. Partnerstvo se uspješno održalo i dodatno osnažilo za daljnji tijek provedbe programa. Koordinacija je bila primjerena zahtjevima suradnje, a suradnja je jasno artikulirana i korektno se razvijala u dosadašnjem tijeku provedbe programa. Partneri su osnaženi kroz financijsku potporu za provedbu aktivnosti u okviru sporazuma o suradnji.

Zaključno o ostvarenim ciljevima programa u tekućoj godini

- Mladi su specifično educirani o rizicima prekomjernog vremena u virtualnom prostoru, igranja igara na sreću i kockanja na ponašanje te o povezanosti kockanja i razvoja ovisnosti.
- Mladi su osnaženi i motivirani u samozaštitnim ponašanjima osvješćivanjem rizika od igara na sreću i podrškom u samokontroli usmjerenoj izbjegavanju rizika od kockanja i prekomjernog igranja videoigara.
- Osnažena je međusektorska suradnja u prevenciji i suzbijanju ovisnosti između zdravstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova te organizacija civilnog društva u Virovitičko-podravskoj županiji.
- Mobilizirani su lokalni resursi kako bi se povećala svijest o važnosti očuvanja zdravlja.
- Mladi su motivirani volontirati i afirmirati zdrave životne stilove kvalitetnijim pristupom organizaciji slobodnog vremena, odabirom socijalno prihvatljivih i njihovoj dobi primjerenih sadržaja u slobodno vrijeme.

Izvadak iz stručne recenzije publikacije

Publikacija predstavlja uređeni skup tekstova autora (...) nastao unutar istoimenog programa „Kako ne prokockati mladost i budućnost” koji se provodi pod potporom Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. Tekstovi u publikaciji odnose se na aktivnosti predviđene radnim planom programa za 2025. godinu. Publikacija slijedi jasno definiranu strukturu i sastoji se od nekoliko cjelina: prikaza općih i specifičnih ciljeva programa, prikaza aktivnosti tijekom mjeseci odvijanja programa, prikaza aktivnosti partnera na programu te donosi opće informacije o nositeljima i partnerima uključenima u provedbu programa. Publikacija je pisana vrlo jasno, ciljano i jezgrovito. Cilj je publikacije vrlo jasan i određen, a očituje se u brzom i preglednom informiranju zainteresiranih čitatelja o samom programu i provedbi programskih aktivnosti, te da je cilj ove publikacije i da služi kao oblik dokumentiranja brojnih aktivnosti koje su u programu organizirane i provedene. (...)

Zagreb, 28. studenoga 2025.
prof. dr. sc. Josip Burušić

PROGRAM

„Kako ne prokockati mladost i budućnost“

(provedba u 2025. godini)

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravstva